

R E G É L Ő.

PESTEN Csötörtökön Augustus 22^{kén} 1833.

Megjelen társával együtt hetenkint kétszer Vasárnap és Csötörtökön. Fél évi díja helyben 3 ft 12 xr borítéktalanul; postán 4 ft pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt borítéktalanul 1 ft 36 xr-jával. A' folyóírásnak egyes száma 24 xr; egyes kép 12 xr. p. p.

AZ ELŐFIZETŐ SZÉPNEM.

Halász Therézia assz.

Ujfalvi Rozália, Földváry Farkasné.

I. TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

A' szép Karolina, mint Huszár-Ezredes.

(Végzet.)

Mivel pedig Karolina már németül, és francziául jól tudott beszélni, és a' számadásban 's szépirásban-is jó gyakorlott volt, őt a' tábornagy 1806-ik évben strázsamesterré tette. Még ezen évben Mindszenthava 10-ikén Napoleonnak Saalfeldnél történt ütközete alkalmával hadnaggyá neveztetett; — 1812-ben kapitánnyá, és 1813-ban Sz. Jakab hava 4-ikén felsőbb rendeletnél fogva ezredessé (Obesterre) lön. — A' Francziáknak a' most mondott évben Mindszenthava 18-ikán Lipszénél történt megverettetésök után, néhány tisztársaival együtt ezen ezredes a' magdeburgi várba vetődven, 's néki a' külső kapunál álló őr igen ismeretesnek tetszván, ehhez következőleg szóllott: „Barátom! úgy képzem, mint ha én kegyedet ismerném, — mi neve? — Katona: Engem R*** Vilmosnak hívnak. — Ezredes: Honnan való? — Kat. Straszburból. — Ezred. Mivel foglalatoskodott ott? — Kat. Kalmársággal. — Ezred. Volt e' valaha felesége? — Kat. Igen, de egy szerencsétlen fogadás miatt tőle megváltam. — Ezred. Jőjjön kegyed holnap reggeli 11 órakor a' diszpiarczra.

A' katona következő nap megjelenék a' kijelölt időben, az érintett piarczon, hol a' katonaságnak parancsolat adott vala ki. A' katona alig lépett a' mondott helyre, rögtön nyájasan jött az ezredes feléje, 's délutáni három órára saját szállására rendelé őt, hova ez a' mondott idő-

pontban meg-is jelent. Mihelyt a' szobába belépett, azonnal leülteté őt az ezredes, bort hozata neki, és hitvesével történt esetét körülményesen elbeszélteté. Azután kérdé a' katonát, vallyon lenne-e kedve hozzá inasi szolgálatba állani? A' katona válaszolá, hogy ezen igen kegyes felszolgáltatást minden további gondolkodás nélkül kész volna alázatos köszönettel elfogadni.

Az ezredes ezen beszélgetés tartalma alatt alig tartoztathatá magát könnyei hullatásától, de lelki jelenlétét állhatatosan megtartotta. — A' szabóhoz küldvén, uj inasának ruhát méretett, mellynek elkészülte után 1814-ben Sz. György hava 12-ikén költ rendelet folytában, rendkívüli követül Straszburbba kelle az ezredesnek utaznia. *) — Megsejditvén ezt az inas, könyörgött ura előtt, hagyná őt hátra, mert néki Straszburbban sok ismerősei vannak. „Nem tesz semmit, — felele az ezredes, — ott majd fogadok magamnak egy ideigleni szolgát, és alkonyodáskor fogok a' városba bemenni.“ — Valóban estvéli nyolcz órakor ért-be az érintett városba, 's azon vendégfogadóba szállott, hol egykoron Karolina nénje szolgálatban volt. A' hintót csendesen állittatá-meg az ezredes a' fogadó udvarában; — tüstént levett kalappal szaladt a' fogadós a' hintóhoz, 's ajtaját kinyitván, abból az ezredes urat egész alázattal segíté-ki; — azután egy palaczk bort hozván az ezredesnek kimutatott szobájába, kérdé: kihez legyen szerencséje? Az ezredes válaszolá: „Én a' franczia 4-ik huszár regiment ezredese vagyok, 's Fogadós ü z ö t t-nek hívnak. — Mondja-meg nékem fogadós! régen lakik e' már ezen házban?

Fogadós: Közel 26 évektől óta.

Ezred. Ugy hiszem, sok vendégei járhatnak, mivel igen jó helyen lakik. Ezen utzában sok szép ház van. Kie ez a' szép ház itt által ellenben?

Fogadós: Az-is az enyim.

Ezred. Hogy vette?

Fogadós. Azon házhoz, méltóságos ezredes ur, én igen csudálatos módon jutottam.

Ezred. Hogy hogy? Beszélje-el, kérem!

*) Így tehát ezen történet címjében nem 1830-ik, hanem 1814-ik évi történet-nek kellene lenni.

A' fogadás minden tartozkodás nélkül elbeszéllette az egész történetet körülményesen, azt téve hozzá: hogy a' kalmár, hitvesével együtt, elszaladt, és a' fogadás értelmében azon házat reá hagyták.

Kihalgatván az ezredes a' fogadóst, tüstént bérkocsit (Fiakker), és bérszolgát (Löhnlakey) fogad, 's a' helybeli törvényszék előülőjéhez megy, — ennek felfedezvén kilétét, 's esetét — olly rendelést tétetni kívánt: hogy még azon estve öt három törvényes személy asszonyi öltözetben látogassa meg, — kinek-is az előülő megigéri abbeli szolgálátját. — Az ezredes vissza térvén a' fogadóba, megparancsolá a' fogadónak, hogy mivel még azon estve hitvese és két leányai-is meg érkezendenek, hat személyre teríttessen.

Estvéli kilencz órakor megáll a' ház előtt egy hintó, — az ezredes ki-siet, felnyitja a' hintó ajtaját, a' három felöltözött urakat, saját hitvese, és leányai gyanánt fogadja, 's őket egyenkint kiemelvén a' hintóból a' szobába vezeti, és az égő gyertya elejébe árnyéklót tétet azon ürügy alatt, hogy hitvesének szemei fájnak. — Vacsora alatt behivatván az ezredes a' fogadóst, bizodalmasan felszólítja őt, beszélne elő hitvesének, miként jutott az általellenben levő háznak birtokához? „Parancsára Méltóságodnak“ — felelt a' fogadás — és elbeszélé az egész történetet a' maga tökéletes mivoltában. —

Elbeszélés után az ezredes pisztolyt ragad, 's az asztalra tévén, behivatja inasát; — lehuzatá önnön felső ruháját, kigomboltatá mellényét, 's ingéből egy darabot le-metszván, a' születésében kapott jegyét megmutatja, és heves felindulással a' fogadóshoz így szóll: „Itt van, gyalázatos teremtés, ama jegy, mellyet te, ágyam alá bujva, testemen észrevettél, de czudar tolvaj kezeiddel nem illethettél. Én vagyok azon asszony, kit te rövid ideig tarthatott házi boldogságomtól, és szerelmes férjemtől megfosztottál! — Itt áll férjem, kit te, istentelen gonosz, olly csufosan megcsaltál! — Térdepelj-le azonnal, te Isten és emberek előtt örökké átkozott rosztevő, — folyamodj a' Mindenhatóhoz kegyelemért, mert egy két perczenet alatt felséges trónusa előtt fogsz gonosz cselekvényeidről számot adni!! — De, még is, — nem, — nem bántalak, —

hanem által adlak rémitő bűnöd méltó büntetése végett a' törvényhatóságnak! Uraim! kérem, vitessék, és vettessék ezen nem embert, és semmire kellőt tüstént tömlöczbe!"

Megértvén ekkor a' fogadás, hogy a' jelenlevő három asszonyi öltözetűek a' törvényhatóság képviselőji legyenek, — egyszerre ájulva rogyott össze, — azonban mindjárt a' törvényházhoz vitették, és börtönbe tétették. —

Ezek után szívömlendezési örömmel ölelé-meg az ezredes, már mint asszony, és hitves, szerette férjét, 's hozzá imígyen szólla: „Ime, kedves édes Vilmosom! most ismét a' te regimentedbe, 's parancsod alá állok, — hanem ezentul alattvalójidat soha se íteld-meg mind addig, mig elővizsgálatot nem tettél!“ — Nem sokára a' fogadás a' kalmár házának 's egyéb javainak visszaadásában marasztaltatott, 's örökös szám-üzésre ítéltetett. — Midőn már a' fogadás, a' városnak örökös elhagyására indulóban volt, adott néki a' szép lelkű asszonyi bajnok ezer tallért, olly szelid tanítással, hogy többé illyes gyalázatos fogadásba ne avatkozzék. —

A' hir sebes szárnyain Destemonville tábornagy-is megtudván, hogy ezredese egy kalmárné volt légyen, — részére az illető felsőbb helyeken egy ajándék - intézet alkotását eszközölje ki, — mellynek haszna, gyermekről gyermekre háromland a' szép Karolina késő unokájira! —!

Igy jutalmaztatik a' maga pályáján állandóan megmaradt valódi erény! 's így szerzi ön magának méltó diszét a' szépnemi fedhetetlen tiszta hiveség! —

Sz -- ról T. P.

É L E T T Ö R T É N E T.

Dobozy Mihályné.

A' mohácsi szerencsétlen ütközet néma gyászt terite magyar ország fölébe. Szolimán szultán már-is szerte küldözé vad csoportjait, mellyek a' hova jöttek, gyujtottak, rablottak, pusztítottak. Ama négy, öt ezer Magyarok közül, kik a' csatapiarcz győztes urainak öldöklő fegyverét futással igyekezének ki-kerülni, az utánnok küldött Törökök sokat ismét össze fogdostak 's császárijkok elejébe hurezolák. Ezeket Szolimán az ütközet utánni napon (Aug.

30. 1526) egy körbe allittatá, 's egész táborának szeme láttára lefejezteté. Csak néhányat szánt-meg a' vad Török, u. m. Herczeg Miklóst, Pileczky Jánost, Macziejovsky Jánost, Fekete Mihályt, Majtényi Bertalant, kiket tolmácsi és kalauzi szolgálatra hurezolt magával, 's később nagy váltságbér mellett szabadon bocsáta.

Végre minekutánna Pécs felgyujtaték, megindulván a' török tábor Buda felé tartott, utközben minden helységet hamuvá égetett, 's a' lakosokat rab-lánczra füzé. Hetedik napra (Sept. 9.) Szolimán elére a' honi fővárosba, de azt üresen találá, mert Maria királyné Del Burgio a' pápa követjével, Szalaházy veszprémi, Várday Pál egri, Ország János váczí, Podmaniczky István nyitrai, Erdődy Simon zágrábi püspökkel, és Maczedóniai László préposttal Pozsonba sietett — a' budai őrsereg, és népség részint az országnak északi vidékeire, részint a' hegyek közé voná magát. Szolimán tehát a' várost minden felől felgyujtatta, csak a' királyi várnak 's vadas kertnek kegyelmeze-meg; a' Duna, Rába és Balaton mentében mindent porrá égetett 's pusztított. Székesfehérvár, Tata és Komárom vitézül tagadámeg a' kívánt feladást, mert még a' török ágyúk Dráva mellékén maradtak. A' visegrádi várat, hol a' korona 's ország czimerei valának, némelly parasztok segedelmével szent Pál szerzetesei védették. Az esztergomi várat Nagy Máté a' királyi poroszlok kapitánya oltalmazá. Innen nem messze Maróth helysége mellett a' vértesi bérczekbe több ezer földnép, 's magyar nemes vitézek vonván magokat feleségeikkel, gyermekeikkel — számos szekerekkel sánczolák-el magokat. De a' szaguldozó Törökök reájok találván több izben megtámadák őket; vitézül verték vissza a' dühös ellenséget mind addig, mig harmad napon a' segedelmül érkezett török ágyúk a' szekérsánczot széjjel hánván, a' mintegy 20 ezerre menő sokaság végtére-ís halál áldozatja lett. Az irtózatos vérontás elől csak néhányan futhattak-el. Ezek közt volt Dobozy Mihály-is, a' bajnok nemesek egyike, ki feleségét lovára felkapván futásnak eredett. Már-is reménylé szabadulását, midőn a' Törökök őt meglátván üldözőbe vették. Szaporán sarkantyúzá Dobozy hiv paripáját, de ez-is végre ellankadva nem győző

tovább a' vágatást. Már közel voltak az üldözők, és a' szabadulás lehetetlensége mind inkább bizonyosabb lön. Dobozynek felesége tehát csak férje életét ohajtá megmen-
teni, 's mindenekre kérte, tenné-le lováról, 's nehogy a'
Török paráznaság martalékjává lenne, fojtsa-meg őt, maga
pedig még pihegő lován siessen a' kegyetlen rabság elől.
Dobozyt hév szeretet lánczoló hitéséhez, 's Isteni segede-
lemmel biztatván őt, rémitő kérését teljesíteni képtelen
vala. De a' megmenekedés pislogó reménye kialudt, a' Tö-
rökök elérték őket, 's kardra kerültek. Oroszlányi dühö-
séggel viaskodék Dobozy, de a' nagyobb erő csak végvesze-
delemmel fenegeté. A' bátor asszony tehát leugrott a' ló-
ról, 's még egyszer esedezett férje előtt, ne engedje őt a'
Török kezeibe jutni, hanem ölné-meg, mivel férje kezei-
ből a' halál kedvesebb volna reá nézve a' török rabláncz-
nál. Ezen pillantatban Dobozy megfordul lovával, és sze-
relmes nőjének fejét egy csapással levágja; maga pedig vad
dühöséggel kétségbe esve rohan ellenségei közé, 's hős ha-
lállal pecsétlé dicső emlékét.

II. JELES MONDÁS.

1) Magyarok morálja. Szeresd a' hazát, és a' királyt.
Nincs haza király nélkül, nincs király haza nélkül.

T. J. Hébe 1825. 255. l.

2) Szereltem. A' szerelem lánykák mint a' szent György
napi évszak.

Most kiderülve mosolyg, majd beborulva könyez.

P. Sz. Miklósy Aloyz. Közli T. F.

III. K Ö L T É S Z E T.

A' Megcsalattatott.

Láttam báj ajakad rózsáját rám mosolyogni,
Hogy lelöveltéd rám láng szemeid tüzeit—
Hah! ekkor keserült mellembe lerejtve hevert tűz
Lángba lobogva repült kedvbe vegyülve feléd —
Elfeledém magamat, 's szerelemre leolvada szívem,
'S a' mit ohajtani tudék — — te csak te valál —
Égtem 's hej kebelem gyulladva, emésztve tüzétől
Gyakran kint szerezett hiv szeretőre reám —
Égvén, így epedém szakain még hátra napomnak
'S minden ohajtásom csókod után repüle.

Meglett, nyerni tudám, 's tüzzel-íviszonozva mutattam,
 Milly boldog lehetek anygali csókod után —
 Látom azon perczet, miüdön kegyvel letekintél
 Rám boldogra, kinek reszkete könny szemein —
 Könny! ah könnye határt nem képzett érzeteimnek
 Szívről forrva alá hó kezeidre lehullt —
 Ekkor már lángolt kebelem mélyébe' az oltár,
 Melly egyedül néked volt felemelve kegyes!
 Sorsomat úgy néztem, hogy lett egyesítve tieddel,
 Mindent csak teneked, 's érted ohajtva tevék —
 Ugy lett; hogy ha komor voltál bú marta kebelled
 Részt vevőn nékem kezde borongni napom.
 Sirtál? könnyeidet tőreddel hullani hagytam,
 'S akkor apadt-ki megint, hogy ha szemed nevetett. —
 Hogy ha napod kiderült 's lelked kedvekbe' tavaszlott,
 Úgy örömem véled szinte megosztva szedém —
 Boldog perczenetek titeket csak néki köszönlek,
 Néki, a' kit lelkem tán egyedül szeretett. —
 Vad sors! ó szomorú! 's kínos végzetje napomnak
 Melly szét tiprottad zsenge reményeimet —
 Rózsát ápoltam 's melly azt szét tépte szívemben
 Kelt-ki a' vad méreg, 's kedv kehelyembe vegyült —
 Ah egy gondolatom, mellyet suga szívem agyamuak,
 Régi reményeimet, 's mennyemet elragadá.
 Mint miüdön komorult felhők kavarodnak az égre,
 És haragos lánguk rózsa virágra lecsap —
 Flóra ölen nyílnak kecséit hevivel leaszítja,
 'S az hervadva lehull lombjai árnyaiban:
 Szint úgy az, mi nekem csak kurta reményimet adta
 Felhőt vonva reám semmisedésbe mene. —
 Ah ég! őt szeretém, a' kinek már láncz vala szíven,
 'S a' kötetet nékem nem vala tépni erőm —
 Ám de viselni hagyá sorsom lelkemnek emésztő
 Kinjait, és tartós bánatokat hozza rám —
 Szent érzés! Szerelem! melly másnak öröm mosolyogva'
 Tünsz-fel egén nékem csak keserűket adál —
 Míved, hogy szemeim bús könnyei egyre peregnek
 Nyugtóm tűnve komor búslakodásba nyögök —
 Míved, hogy kebelem perczenként fájva sohajtoz,
 'S hogy felküldni szokám égbe fohászaimat, —
 Míved, hogy nekem itt nem nyílnak öröme az élet,
 Nincs várnom semmit fojtva reményeim is. —
 Van még egy mi felold, 's csendjébe fogadja valómat
 'S bánatit a' szívnek rögbe takarni szoká.

Gyász üreg, ah bús szív látlak, 's mélyedbe ohajtok,
 Hol hiszem e' szívnek búa örökre enyész.
 Végy hát hantid alá, 's jóltévőn fedd-be keservim
 Néma lakát, mellyben drága nevét viselem.
 És te kegyes szellő búsongó lelke az éjnek
 Hogy ha felettem szüksz, végső fohászaimat
 Vedd-fel, 's vidd neki meg, mond, érte omoltam a' sirba
 Őt szeretém, 's keblem vég szava — — vala.

Miskoltzy István.

IV. VILÁGI TELEGRAF.

Homöopathicai vendéglő ház. Baden-Baden városában két hom. vendéglő ház kínálja fűszertelen ebédjeit 's vacsoráit azok számára, kik Hahneman zászlója alá esküdtek. A' gondolat nem rossz, kivált oly helyen, hol a' játék homöopathicai életmódra kényszeríti kizsebelt hódolóját.

Asszonyi Doktorság. Északamerikának Indiana tartományában oly collegiumot akarnak alapítani, mellyben a' doktorsági méltóság nem csak férfiaknak, hanem asszonyoknak-is adatni fog.

Sebes lovaglás. Egy angoly kapitány a' Charlemont és Newry közötti országuton 2 óra 's 20 percz alatt 52 angoly mértföldnyi téren keresztül és vissza-is lovaglott; 's így ugyan azon lovon egy óra alatt 26 mértföldet futott-meg. Nagy fogadások tétettek ellene olyan értelmes személyek által, kik lehetetlennek vélel, hogy ezen távulságot 3 óra alatt megfuthassa.

Sandwichi királyné halála. Tamehamea a' Sandwich szigetek királyának 's törvényszerzőnek özvegye Haahumanu 1831-ki Jún. 27-én halt-meg Oahu ban. Buzgó terjesztője volt a' keresztény hitnek a' sandwichi szigettengeren (archipelagus) és maga-is nagy tisztelője vala az idvezítő vallásnak.

V. NEVETTETŐ PILULA.

S. város színházában egy színésztársaság, jól lehet sok pártfogója akadott, még-is szüntelen untatta halgatóját előadásával. Egykor már a' közönség elvesztvén türelmét, hangos panaszra fakadott. Az igazgató néhány szókat mentsége végett szükségesnek gondolt elő hozni; de alig kezde szóllani, midőn a' karzatról egy szózat czekeket dörgé feléje: „Egy szót se többé; az ur halál fíja, 's egy orvos se segíthet az uron, mert minden estve vesz-be; még-is rosszabbul van mindig.

Sámuel Károly.

Kérdő rejtvény.

- 1) Hol árulják legdrágábban a' vizet? 2) Millyen plántát ismernek a' vakok-is?

Előbbi rejtvény: Károlyi, Károly, kár, ár, rák.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiarcz 86 szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi urak utszája 612.